

SAVITAIPALE

Kärnäkosken linnoitus

Arkeologinen seuranta 13.–14.9.2010

Ulrika Kögäs

Arkisto- ja rekisteritiedot

Tutkimuskohteen nimi:	Kärnäkosken linnoitus
Mj. rekisteri tunnus:	1000002083
Kunta:	Savitaipale
Tutkimuksen laatu:	Arkeologinen seuranta
Ajoitus:	Historiallinen aika (1700-1800-luvut)
Peruskartta:	313212 Kuolimo
Koordinaatit (YKJ)	Linnoitus pkoo: 6795053, ikoo: 3538283 Tielinjan keskipiste noin pkoo: 6795044, ikoo: 3538350
ETRS-TM35FIN -tasokoordinaatit:	Linnoitus N: 6792203, E: 538097
Tutkimuslaitos:	Museovirasto, rakennushistorian osasto (MV/RHO)
Tutkija:	FM Ulrika Köngäs
Kenttätyöaika:	13.–14.9.2010
Tutkitun alueen laajuus:	noin 95 m ²
Rahoittaja:	Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 90 % ja Museovirasto 10 %
Kustannusarvio:	7000 €
Löydöt:	KM 2010095: 1–19
Digitaalikuvat:	MV/RHO 218041: 1–11
Tutkimushistoria:	Ahvenisto, Tapani 1966: Kärnäkosken linnoituksen inventointikertomus. MV/RHOA. Päivi Hakanpää 2008: Savitaipale, Kärnäkosken linnoituksen inventointi ja kartoitus 31.3–25.4.2008. MV/RHOA
Alkuperäinen raportti:	Museoviraston rakennushistorian osaston arkisto (MV/RHOA)
Kopiot (1 kpl):	Museovirasto / Haminan toimipiste

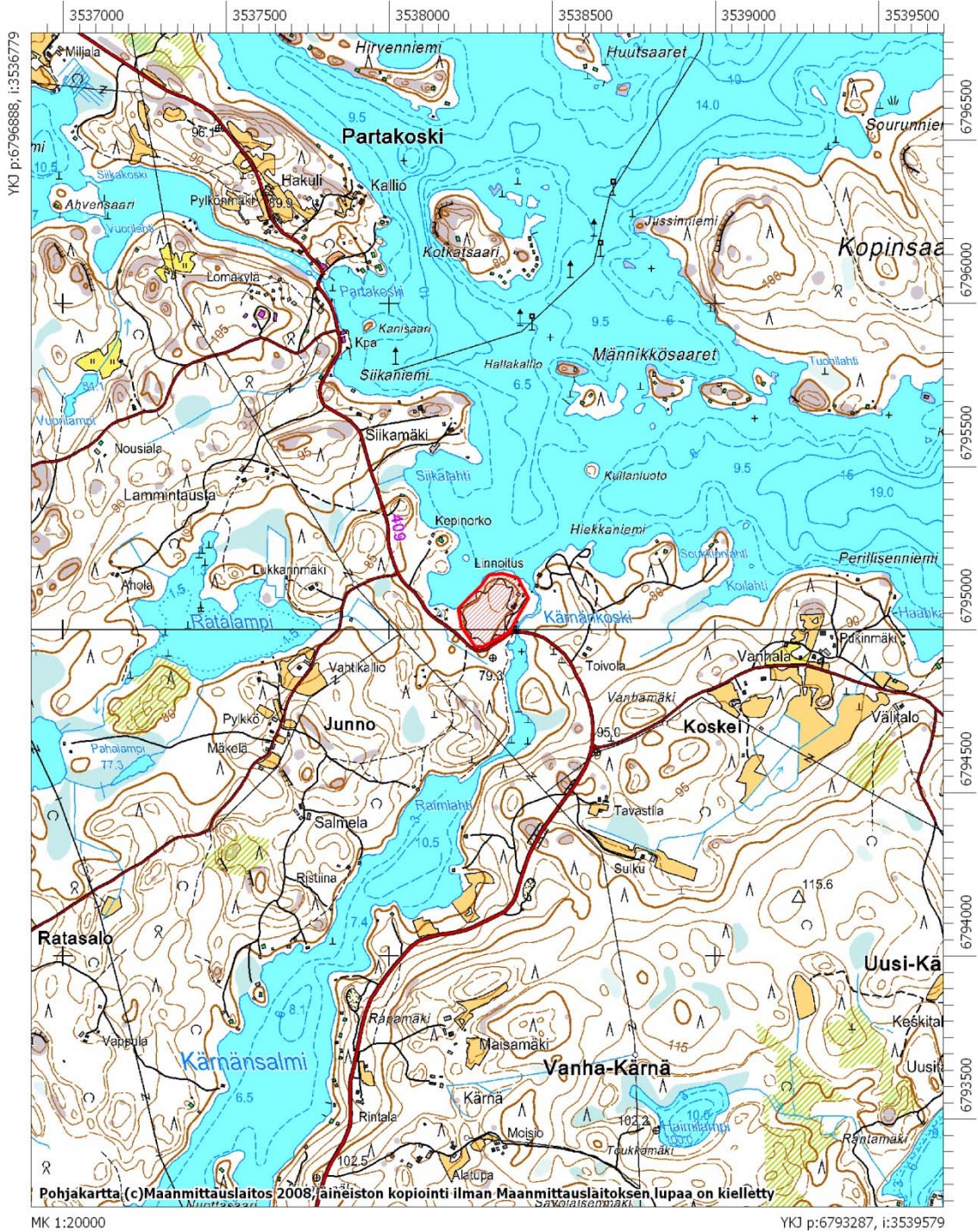
Tiivistelmä

Savitaipaleella sijaitsevalla Kärnäkosken linnoituksella suoritettiin 13.–14.9.2010 arkeologinen seuranta. Tutkimukset liittyivät linnoitukselle rakennettavan tien/polun rakentamiseen. Linnoituksen itäpuolella olevalta paikoitusalueelta rakennettiin Museoviraston toimesta linnoituksen sisälle johtava tie, jotta linnoituksen saavutettavuus paranisi. Tutkimusten tarkoituksena oli valvoa kaivutyötä sekä dokumentoida poistetut maakerrokset. Tutkimukset olivat osa Museoviraston Pietarin kivikilpi -hanketta ja tutkimusten kustannuksista vastasi Kaakkois-Suomen ELY-keskus (90 %) ja Museovirasto (10 %).

Tien perustuksia varten tien paikalta poistettiin 0,15–0,3 m paksuudelta maata sekä kaivinkoneella että lapioilla. Kaikki kaivetut maat seulottiin ja maakerrokset dokumentoitiin. Noin 0,05-0,15 m paksusta pintamaan alla olevasta mahdollisesta kulttuurikerroksesta löydettiin mm. keramiikka-astioiden kappaleita sekä lasipullojen ja ikkunalasin sirpaleita. Kulttuurikerrokseksi tulkittu kerros rajautui linnoituksen sisäpuolelle. Rakenteita tutkitulta alueelta ei havaittu.

Peruskarttaote

SAVITAIPALE KÄRNÄKOSKEN LINNOITUS

Sisällysluettelo

Arkisto- ja rekisteritiedot	2
Tiivistelmä	3
Peruskarttaote	4
Sisällysluettelo	5
1 Johdanto	6
2 Ympäristö	7
3 Historiallinen tausta	8
4 Kaivausmenetelmät	9
5 Kaivaushavainnot	11
6 Yhteenveto	13
7 Lähteet	14

Liitteet:

1. Digitaalikuvaluettelo
2. Löytöluettelo
3. Poistettujen löytöjen luettelo
4. Kartat

Kannen kuva: Lampaita laiduntamassa Kärnäkosken linnoituksessa syksyllä 2010. Kuva: U. Köngäs 2010.

1 Johdanto

Savitaipaleella sijaitsevalla Kärnäkosken linnoituksella suoritettiin 13.–14.9.2010 arkeologinen seuranta. Tutkimukset olivat osa Museoviraston Pietarin kivikilpi -hanketta ja liittyivät linnoitukselle rakennettavan tien/polun rakentamiseen. Linnoituksen itäpuolella olevalta paikoitusalueelta rakennettiin Museoviraston toimesta linnoituksen sisälle johtava tie, jotta linnoitukseen olisi pääsy myös muun muassa pyörätuolilla. Tutkimusten tarkoituksena oli valvoa kaivutyötä sekä dokumentoida poistetut maakerrokset. Tien rakentamiskustannukset olivat noin 7000 €. Pietarin kivikilpi -hankkeen rahoituksesta vastasivat Kaakkois-Suomen ELY-keskus 90 %:lla ja Museovirasto 10 %:lla. Arkeologisesta seurannasta vastasi tutkija Ulrika Köngäs. Kaivutöissä mukana oli Heimo Pajusen johdolla henkilöstöä Museoviraston hoitoyksiköstä.

Kärnäkosken linnoitus rakennettiin vuosina 1791–1792 suojaamaan Lappeenrannasta Ristiinaan johtavaa tietä Saimaan ja Kuolimojärven väliselle kannakselle. Alkuperäisten suunnitelmien mukaan linnoituksen piti toimia myös Saimaan laivaston tukikohtana sodan aikana. Linnoitus koostuu tielle päin rakennetuista kolmesta puolibastionista, joiden edessä on kaksi raveliinia. Kolmas raveliini suojasi luoteispuolen kurtiinimuuria ja poternia. Linnoituksen itä- ja länsiosassa on taitteiset kurtiinimuurit. Itäisen kurtiinimuurin edessä on linnoituksen pääsisäänkäynti. Linnoituksen pohjoisosa koostuu tenaljivarustuksista ja puolipyöreästä kivimuurista, jonka vieressä on linnoituksen toinen sisäänkäynti. Linnoituksen eteläpuolella sijaitsee mäelle rakennettu vuorilinnoitus.¹

Kärnäkosken linnoitus on inventoitu ensimmäistä kertaa vuonna 1966 Tapani Ahveniston toimesta.² Pietarin kivikilpi -hankkeeseen liittyen linnoitus inventoitiin ja kartoitettiin vuonna 2008. Inventoinnista vastasi Päivi Hakanpää ja mittausdokumentoinnista Ilari Kurri.³ Linnoituksen restaurointi aloitettiin vuonna 1966. Restaurointi työt kestivät kahdeksan vuotta. Korjaustöitä linnoituksella jatkettiin 1980-luvun lopulla ja ne jatkuivat vuoteen 1997 asti. Restaurointitöissä on korjattu etupäässä linnoituksen muureja. Kärnäkosken linnoitus on kuulunut Museoviraston hoitoyksikön työkohteisiin vuodesta 1989 lähtien. Lampaat ovat laiduntaneet linnoitusta vuodesta 1989 lähtien.⁴

Tien perustuksia varten tien paikalta poistettiin 0,15–0,3 m paksuudelta maata sekä kaivinkoneella että lapioilla. Kaikki kaivetut maat seulottiin ja maakerrokset dokumentoitiin. Noin 0,05-0,15 m paksusta pintamaan alla olevasta mahdollisesta kulttuurikerroksesta löydettiin mm. keramiikka-astioiden kappaleita sekä lasipullojen ja ikkunalasin sirpaleita.

¹ Hakanpää 2008: 4-6

² Ahvenisto 1966

³ Hakanpää 2008

⁴ Hakanpää 2008: 18-20

Kulttuurikerrokseksi tulkittu kerros rajautui linnoituksen sisäpuolelle. Rakenteita tutkitulta alueelta ei havaittu.

2 Ympäristö

Kärnäkosken linnoitus sijaitsee Savitaipaleella, Kuolimojärven ja Saimaan välisellä kannaksella. Kannaksen itäpuolella on koskikapeikko, josta linnoitus on saanut nimensä. Kärnäkosken uoma on noin 800 m pitkä ja noin 60 m leveä. Linnoituksen länsipuolella on noin 220 m pitkä Saimaan lahti.⁵

Linnoituksen itäpuolella sijaitsee kaksi asuintaloa pihapiireineen sekä 1800-luvun lopussa rakennettu sahamylly. Linnoituksen eteläpuolella kulkee Lappeenrannan ja Ristiinan välinen Partakoskentie. Tien linjaus on vuosisatojen aikana hieman muuttunut.⁶

Kärnäkosken linnoitus on noin 220 m pitkä ja noin 150 m leveä. Linnoituksen sisäpuolella kasvaa muutamia koivuja. Kasvillisuus on keto- ja niittykasvillisuutta. Linnoituksen sisällä oli tutkimusten aikana lampaita laiduntamassa aluetta.

Kuva 1 Linnoituksella laiduntavat lammat eksyivät välillä kaivausalueelle. Kuva: U. Köngäs 2010.

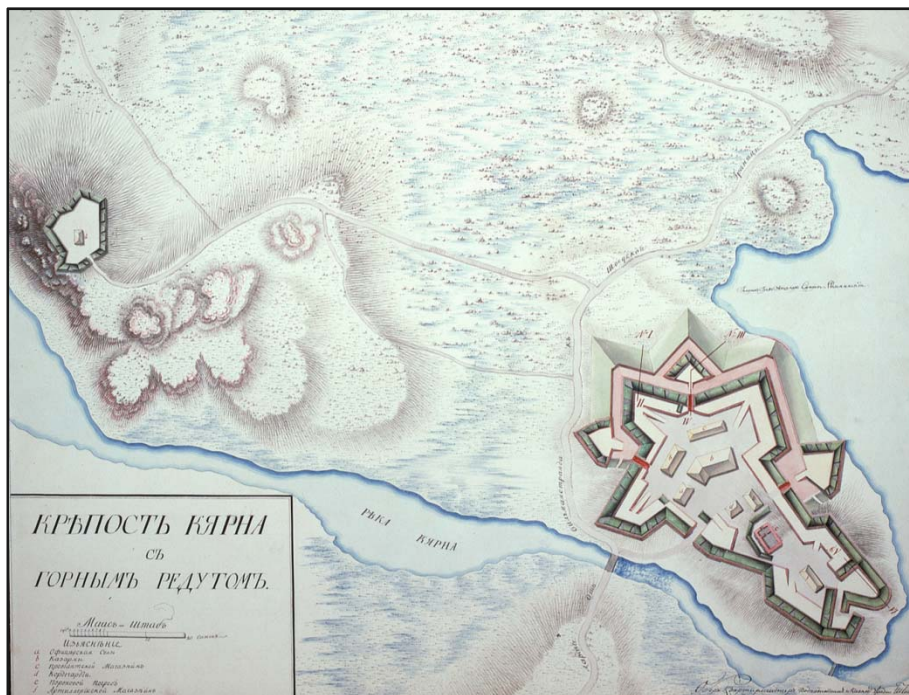
⁵ Hakanpää 2008:6,7

⁶ Hakanpää 2008:7

3 Historiallinen tausta

Savitaipale jäi Turun rauhassa vuonna 1743 Venäjän puolelle. Uusi Ruotsin ja Venäjän välinen raja kulki vain noin 20 km päässä Kärnäkoskelta. Kärnäkosken ja Partakosken kautta kulki vesiyhteys Kuolimojärveltä Saimaalle ja maayhteys Lappeenrannasta Ristiinaan. Kärnäkosken ja Partakosken hallinnasta käytiin taisteluja Kustaa III sodan aikana vuosina 1788–1790.⁷

Kärnäkosken linnoitus ja sen lähistöllä sijaitsevat redutit Vuorilinnoinitus ja Partakoski rakennettiin vuosina 1791–92 kenraali Aleksandr Suvorovin johdolla. Linnoitustyöt käynnistyivät ripeästi. Päivittäin vuoden 1791 heinäkuussa linnoituksella oli töissä noin 500–1000 sotilasta. Linnoitustyöt saatiin päätökseen vuoden 1792 syyskuussa.⁸ Kärnäkosken linnoituksen aseistuksena oli aluksi 14 tykkiä ja 2 haupitsia. Myöhemmin tykkejä oli yhteensä 24. Linnoitukseen sijoitettiin varuskunnaksi neljä komppaniaa eli noin 400 miestä.⁹ Linnoituksen kasarmille rakennettiin puinen sotilaskasarmi, puiset yksikerroksiset asuinrakennukset komendantille sekä insinööri- ja tykistöupseereille. Lisäksi linnoituksen lounaisosassa sijaitsi puinen muonavarasto ja pääportin edessä vartiorakennus. Linnoituksen pohjoisosassa sijaitsi kivinen ruutikellari ja puinen varastorakennus.¹⁰

Kartta 1 Kärnäkosken linnoitus rakennuksineen sekä Vuorilinnoinitus vuonna 1792 laaditussa kartassa.¹¹

⁷ Hakanpää 2008: 8-9, Toivanen 1980: 46, 69

⁸ Hakanpää 2008: 9-11

⁹ Hakanpää 2008: 11, Toivanen 1980: 71

¹⁰ Hakanpää 2008: 11-12

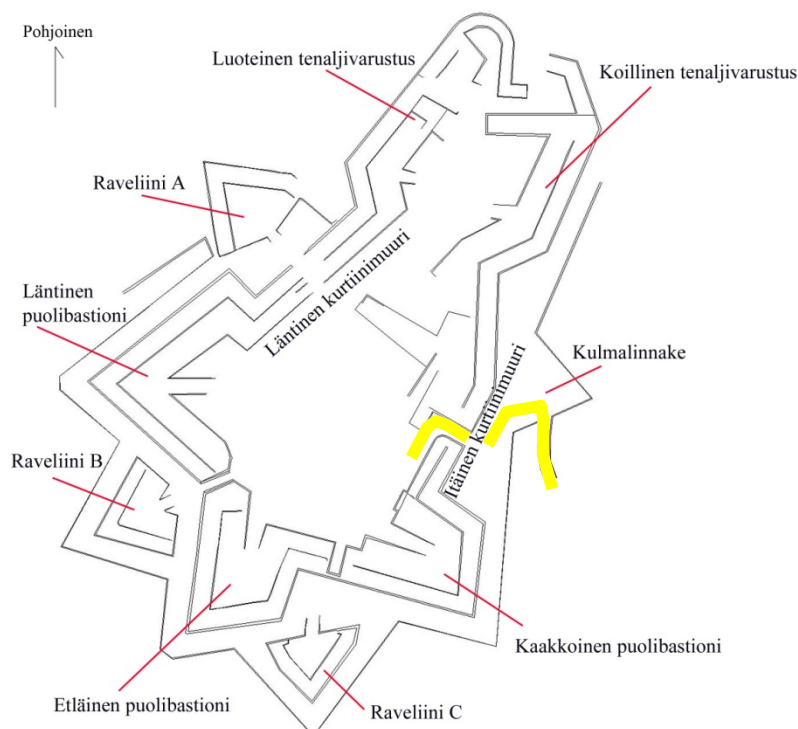
¹¹ Karttalähde: RGAVMF.F.3L.op26.D.1716 s.3.

Kärnäkosken linnoituksen piti Suvorovin suunnitelmien mukaan toimia myös Saimaan laivaston tukikohtana, mutta ilmeisesti tukikohta jäi suunnitelmaksi. Suomen sodan (1808–1809) jälkeen valtion raja siirtyi Pohjanlahdelle ja rajalinnoitukset menettivät merkityksensä.¹²

4 Kaivausmenetelmät

Savitaipaleella sijaitsevan Kärnäkosken linnoituksella suoritettiin 13.–14.9.2010 arkeologinen seuranta. Tutkimukset liittyivät paikalle rakennettavan linnoituksen sisälle johtavan tien/polun rakentamiseen. Tien rakentamisessa tielinjaukselta poistettiin maata noin 0,15–0,3 m syvyydeltä. Poistetut maakerrokset dokumentoitiin.

Tielinjaus jaettiin dokumentoinnin helpottamiseksi kolmeen osaan. Linjauksen läntisin osa linnoituksen pihalta opastetaululta eskarppimuurin kohdalle nimettiin osaksi 1, keskiosa osaksi 2 ja itäisin, parkkipaikalta kulmalinnakkeen rintamuurien edustalle johtava pätkä osaksi 3. Alueet dokumentoitiin kirjoittamalla niistä sanallinen kuvaus ja ne valokuvattiin digitaalikameralla (MV/RHO 218041: 1–11). Tutkimuksissa tehdyt esinelöydöt luettelointiin Kansallismuseon kokoelmiin päänumerolle KM 2010095. Rautaesineet ja luut poistettiin jälkitöiden yhteydessä ja ne luettelointiin poistettujen löytöjen luetteloon (liite 3).

Kuva 2 Kaavio linnoituslaitteista (lähde: P. Hakanpää 2008). Kaivettu tielinjaus on merkitty kaavioon keltaisella viivalla.

¹² Hakanpää 2008:12

Tielinjalta poistettiin ensin maakerroksia lapiolla. Turvekerrosta poistettiin lapiolla noin tielinjan puoleenväliin asti aloittaen linnoituksen sisältä. Lopulliseen syvyyteen tielinjaa ehdittiin kaivamaan lapiolla vain noin 6 m matkalta linnoituksen sisäpuolelta osasta 1. Työn hitaan etenemisen vuoksi paikalle tilattiin kaivinkone, jolla loput maat poistettiin. Kaivinkoneen jälkeen taso puhdistettiin lapiolla ja kaivauslastoilla. Kaivinkoneella kaivetut maat kasattiin ja kaikki kaivettu maa seulottiin 5x5 ja 10x10 mm silmäkoon seuloilla. Kaivu- ja seulontatöissä mukana oli ensimmäisenä päivänä 4 henkilöä ja toisena päivänä 8 henkilöä Museoviraston hoitoyksiköstä. Hoitoyksikkö jatkoi myöhemmin paikalla tien rakentamista.

Tutkimusten pohjakartta-aineistona toimi vuonna 2008 Pietarin kivikilpi -hankkeen yhteydessä laadittu mittausaineisto ja karttapohja. Kaivettu tielinja mitattiin paikoilleen kelamitoilla muurien kulmista. Museoviraston dokumentointiyksikkö mittaa tien sen valmistuttua paikoilleen takymetrillä, jonka vuoksi tutkimusten yhteydessä kelamitoilla saatavat mitat katsottiin riittäviksi.

Kuva 3 (vasemmalla) Tielinjausta mitataan oikean levyiseksi. Kuva: U. Köngäs 2010.

Kuva 4 (oikealla) Kaivetun tielinjauksen vieressä on käynnissä maakasojen seulominen. U. Köngäs 2010.

5 Kaivaushavainnot

Osa 1

Tielinjan osa 1 käsitti alueen linnoituksen pääsisäänkäynnillä tielinjan länsipäässä. Osa 1 alkoi linnoituksen sisällä olevan opastetaulun edustalta ja jatkui itäisen kurttiinimuurin eskarppimuurille. Ojan leveys osan 1 kohdalla oli noin 1,5–1,7 m ja syvyys 0,25–0,3 m. Noin 0,07–0,1 m paksun pintaturpeen alta esiin tuli ruskea mullansekainen hiekka (krs 1). Kerros 1 oli noin 0,1–0,15 m paksu. Paikoittain kerroksessa oli seassa soraa, hiiltä ja tiilimurskaa.

Kerroksen 1 alla oli ruskea soransekainen hiekka (krs 2), jossa oli paikoittain harmaanruskeita hiilensekaisia hiekkaläikkiä. Itäisen kurttiinimuurin eskarppimuurin kohdalla muurien välisellä alueella esiin tuli laastinsekaista vaalean kellertävää hiekkaa, jonka seassa oli tiilimurskaa ja hiiltä. Kerrosta ei kaivettu syvemmälle.

Osasta 1 löydettiin posliini-, fajanssi- ja valkosaviastioiden kappaleita, liitupiipun varren katkelma sekä ikkuna- ja pullolasin kappaleita (KM 2010095:1–11). Lisäksi löydettiin rautanauloja, palamatonta luuta ja 50 markan kolikko vuodelta 1954. Todennäköisesti suurin osa löydöistä tuli kerroksesta 1 (mahdollinen kulttuurikerros). Löytöjen kontekstia ei pystytty tarkemmin määrittämään, sillä kaivinkoneen kaivamia maakasoja ei pystytty erottamaan yksiköittäin.

Kuva 5 (vasemmalla) Osan 1 länsipääty. Tielinja alkoi opastaulun edustalta. Kuva: U. Köngäs 2010.

Kuva 6 (oikealla) Osa 1 linnoituksen sisäänkäynnin kohdalla. Taustalla on käynnissä maakasojen seulominen. Kuva: U. Köngäs 2010.

Osa 2

Tielinjan osa 2 käsitti linjauksen keskiosan. Osa 2 alkoi itäisen kurtiinimuurin eskarppimuurilta ja päättyi kulmalinnakkeen rintamuurille. Ojan leveys osan 2 kohdalla oli noin 1,5–1,7 m ja syvyys 0,15–0,25 m. Noin 0,05–0,1 m paksun pintaturpeen alta esiin tuli tummanruskea mullansekainen hiekka (krs 1). Kerros 1 oli noin 0,05–0,1 m paksu. Kerroksen seassa oli runsaasti kiviä.

Kerroksen 1 alla oli osan 2 länsipäädystä vaaleanruskea hieno hiekkakerros (kerros 3) ja osan 2 itäpäädystä koivujen kohdalla ruskea soransekainen hiekkakerros (kerros 4).

Osasta 2 löydettiin posliiniastian kappale, lasipullon kappaleita ja ikkunalasia (KM 2010095: 12–18). Lisäksi löydettiin rautanauloja, ja rautaesineen katkelma. Todennäköisesti suurin osa löydöistä tuli kerroksesta 1 (mahdollinen kulttuurikerros). Löytöjen kontekstia ei pystytä tarkemmin määrittämään, sillä kaivinkoneen kaivamia maakasoja ei pystytty erottamaan yksiköittäin

Kuva 7 (vasemmalla) Osan 2 länsipääty. Kuva: U. Kögäs 2010.

Kuva 8 (oikealla) Osan 2 itäpääty kulmalinnakkeen edustalla. Kuva: U. Kögäs 2010.

Osa 3

Tielinjan osa 3 käsitti tielinjauksen itäpäädyn. Osa 3 alkoi kulmalinnakkeen rintamuurilta ja päättyi linnoituksen ulkopuolelle paikoitusalueen reunaan. Ojan leveys osan 3 kohdalla oli noin 1,4–1,8 m ja syvyys noin 0,2 m. Noin 0–0,03 m paksun pintaturpeen alta esiin tuli harmaanruskea mullansekainen irtonainen hiekkakerros (krs 5). Kerros 5 poikkesi linnoituksen sisäpuolella olevasta kerroksesta 1. Kerrosta 5 oli näkyvissä noin 0,05–0,13 m paksuudelta. Paikoittain kerros 5 jatkui syvemmälle.

Kerroksen 5 alta tuli paikoittain näkyviin vaaleanruskea hiekkakerros (kerros 6). Osasta 3 löydettiin lasipullon kappale (KM 2010095: 19) sekä rautanauvoja, hevosenkengän katkelma ja rautaesineiden katkelmia. Todennäköisesti suurin osa löydöistä tuli kerroksesta 5. Löytöjen kontekstia ei pystytä tarkemmin määrittämään, sillä kaivinkoneen kaivamia maakasoja ei pystytty erottamaan yksiköittäin.

Kuva 9 (vasemmalla) Osan 3 itäpääty. Tielinjaus päättyi itäreunastaan paikoitusalueen reunaan. Kuva: U. Köngäs 2010.

Kuva 10 (oikealla) Osa 3. Kuva: U. Köngäs 2010.

6 Yhteenveto

Savitaipaleella sijaitsevalla Kärnäkosken linnoituksella suoritettiin arkeologinen seuranta 13.–14.9.2010. Tutkimukset liittyivät Museoviraston paikalle rakentaman polun/tien rakennustöihin. Linnoituksen itäpuolella olevalta paikoitusalueelta rakennettiin linnoituksen sisälle johtava tie, jotta linnoituksen saavutettavuus paranisi.

Tien perustuksia varten tien paikalta poistettiin 0,15–0,3 m paksuudelta maata sekä kaivinkoneella että lapioilla. Kaikki kaivetut maat seulottiin ja maakerrokset dokumentoitiin. Noin 0,05–0,15 m paksusta pintamaan alla olevasta mahdollisesta kulttuurikerroksesta löydettiin mm. keramiikka-astioiden kappaleita sekä lasipullojen ja ikkunalasin sirpaleita. Kulttuurikerrokseksi tulkittu kerros rajautui linnoituksen sisäpuolelle (tutkitut osat 1 ja 2). Rakenteita tutkitulta alueelta ei havaittu.

Helsingissä 10.1.2011

Ulrika Köngäs

7 Lähteet

Historialliset kartat:

Kärnäkosken linnoitus rakennuksineen sekä Vuorilinnoitus. Kartta vuodelta 1792. Venäjän valtiollinen merisotalaivaston arkisto RGAVMF.F.3L.op26.D.1716 s.3.

Museoviraston rakennushistorian osaston arkisto:

Ahvenisto, T. 1966: Kärnäkosken linnoitus. Inventointikertomus.

Hakanpää, P. 2008: Savitaipale, Kärnäkosken linnoituksen inventointi ja kartoitus 31.3.-25.4.2008. Inventointiraportti.

Painetut lähteet:

Toivanen, P. 1980: Kaakkoisraja ja sen linnoitukset. *Etelä-Karjalan museon julkaisusarja 7*.

Savitaipale, Kärnäkosken linnoitus

MV/RHO 218041: 1-11

Kuvaaja: U. Köngäs 2010

Kuvan numero	Aihe
218041:1	Osa 1 ennen tielinjan kaivamista. Kuvattu kaakosta.
218041:2	Osa 2 ennen tielinjan kaivamista. Kuvattu lounaasta.
218041:3	Osa 3 ennen tielinjan kaivamista. Kuvattu pohjoisesta.
218041:4	Tielinjaa mitataan oikean levyiseksi linnoituksen sisäpuolella (osa 1). Kuvattu koillisesta.
218041:5	Maakasoja seulotaan tielinjan länsipäässä (osassa 1). Kuvattu lännestä.
218041:6	Osa 1 kaivettuna tielinjan vaatimaan syvyyteen. Taustalla seulotaan maakasoja. Kuvattu kaakosta.
218041:7	Osa 1 kaivettuna tielinjan vaatimaan syvyyteen. Kuvattu koillisesta.
218041:8	Osa 2 kaivettuna tielinjan vaatimaan syvyyteen. Kuvattu lännestä.
218041:9	Osa 2 kaivettuna tielinjan vaatimaan syvyyteen. Kuvattu idästä.
218041:10	Osa 3 kaivettuna tielinjan vaatimaan syvyyteen. Kuvattu etelästä.
218041:11	Osa 3 kaivettuna tielinjan vaatimaan syvyyteen. Taustalla seulotaan maakasoja. Kuvattu kaakosta.

Savitaipale Kärnäkosken linnoitus

Liite 2

U. Köngäs 2010

Löytöluettelo

KM 2010095: 1-19

Löydöt luetteloinut E. Pettäy 2010

Alanro	Kaivausalueen osa	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat mm	Paino g
1	1	Posliini	Astia	Kylkipala, sisäpinnalla sininen maalauskoristelu. Sisäpinta aaltoileva.	1		2,22
2	1	Fajanssi	Astia	Kylki- ja pohjapaloja. Molemmilla pinnoilla valkoinen tinalasite.	3		6,30
3	1	Fajanssi	Astia	Reuna- ja kylkipaloja sekä korvan katkelma mahdollisesti useasta eri astiasta. Molemmilla pinnoilla valkoinen tinalasite.	8		9,24
4	1	Valkosavi	Astia	Kylkipala, ulkopinnalla keltainen lyijylasite, sisäpinnalla jäämiä lasitteesta.	1		3,06
5	1	Valkosavi	Liitupiippu	Varren katkelma.	1	Varren halk. 7	2,28
6	1	Lasi	Pullo	Kylkipaloja. Vihreä massa, jossa ilmakuplia.	4		10,62
7	1	Lasi	Pullo	Kylkipaloja. Vaaleansininen massa, jossa ilmakuplia.	8		20,83
8	1	Lasi	Pullo	Kylkipala. Massa tummanvihreä.	1		1,87
9	1	Lasi	Pullo	Kylkipala. Sammalenvihreä massa, jossa ilmakuplia.	1		1,78
10	1	Lasi	Pullo	Kylkipaloja. Kirkas massa, jossa ilmakuplia.	3		4,94
11	1	Lasi	Ikkuna	Vihreää ikkunlasia.	6	Paksuus 1-2	6,08
12	2	Posliini	Astia	Kylkipala, ulkopinnalla sininen maalauskoristelu.	1		0,45
13	2	Lasi	Pullo	Kylkipaloja. Tummanvihreä massa, jossa ilmakuplia.	3		7,42

Alanro	Kaivausalueen osa	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat mm	Paino g
14	2	Lasi	Pullo	Kylkipala. Vihreä massa, jossa ilmakuplia.	1		4,04
15	2	Lasi	Pullo	Kylkipala. Kirkas massa, jossa ilmakuplia.	1		2,36
16	2	Lasi	Ikkuna	Vihreää ikkunalasia.	1	Paksuus 1	0,38
17	2	Lasi	Ikkuna	Vaaleansinertävää ikkunalasia.	1	Paksuus 1	0,21
18	2	Lasi	Ikkuna	Kirkasta ikkunalasia.	1	Paksuus 2	0,75
19	3	Lasi	Pullo	Kylkipala. Massa vaaleansinertävä.	1		2,54

Savitaipale Kärnäkosken linnoitus

U. Köngäs 2010

Liite 3a

Poistetut löydöt

Numero	Kaivausalueen osa	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat mm	Paino g
1	1	Kupariseos	Raha	Suomen tasavallan 50 markan kolikko vuodelta 1954.	1	Halk. 25, paks. 1	5,52
2	1	Rauta	Naula	15 naulan kanta on suorakaiteenmuotoinen, 5 naulan kanta on pyöreä ja 7 naulan kanta on litteä ja soikea. Yhdeksästä naulasta puuttuu kanta. Kaikkien varret ovat poikkileikkaukseltaan suorakaiteenmuotoisia/neliöitä.	36	Pit. 29-148, varsien paks. 3x3-5x6. Suorakaiteenmuotoiset kannat: 8x9-14x14, pyöreät kannat: halk. 15, soikeat ja litteät kannat: 7x9-17x20	305,98
3	1	Rauta	Esineen katkelma	Suorakaiteenmuotoinen hela(?).	1	61x20, paks. 3	9,61
4	1	Palamaton luu			13		86,03
5	2	Rauta	Naula	4 kanta on suorakaiteenmuotoinen/neliö, 4 kanta on pyöreä/soikea ja yhdestä puuttuu kanta. Kaikkien varret ovat poikkileikkaukseltaan suorakaiteenmuotoisia. Pyöreä kantaiset naulat vaikuttavat moderneilta.	9	Pit. 37-10, varren paks. 3x3-6x7, pyöreät kannat: halk. 7-9, suorakaiteenmuotoiset kannat: 7x11-17x19	84,29
6	2	Rauta	Esineen katkelma	Suorakaiteenmuotoinen kappale.	1	18x26, paks. 6	7,08
7	3	Rauta	Naula	Yhden kanta on pyöreä, yhden soikea, kahden neliö ja yhdestä puuttuu kanta. Kaikkien varret ovat poikkileikkaukseltaan suorakaiteenmuotoisia.	5	Pit. 28-56, varren paks. 3x3-6x8, pyöreä kanta: halk. 6, soikea kanta: 11x18, neliö kanta: 7x7x-13x13	26,65
8	3	Rauta	Esineen katkelma	Kaarevan ja litteän kappaleen sisäpinnalla on jäänteitä puusta. Mahdollisesti puuastian reunus.	1	Pit 80, lev. 18, paks. 3,5	17,32

Numero	Kaivausalueen osa	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat mm	Paino g
9	3	Rauta	Esine	Poikkileikkaukseltaan pyöreä varras on taivutettu soikeaksi renkaaksi.	1	Pit. 96, lev. 48, paks. 6	47,65
10	3	Rauta	Hevosenkenkä	Hevosenkengän katkelma, jossa on kiinni yksi hevosenkengän naula. Naulan kanta on neliö ja sen varren poikkileikkaus suorakaiteenmuotoinen.	1	114, lev. 18-24, paks. 6-14. Naulan pit. 21, kanta 7x6, varsi 2x3,5	111,38

Poistetut löydöt

Numero 1

Numero 2

Numero 3

Numero 4

Numero 5

Numero 6

Numero 7

Numero 8

Numero 8

Numero 9

Numero 10

Kartat

Liite 4

Savitaipale, Kärnäkosken linnoitus

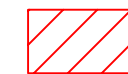
Kartan numero	Aihe	Mittakaava
1	Yleiskartta	1:1000
2	Tutkittu alue (tielinjaus)	1:200

Saimaa

3538200
36795100

3538500
36795000

Pohjoinen

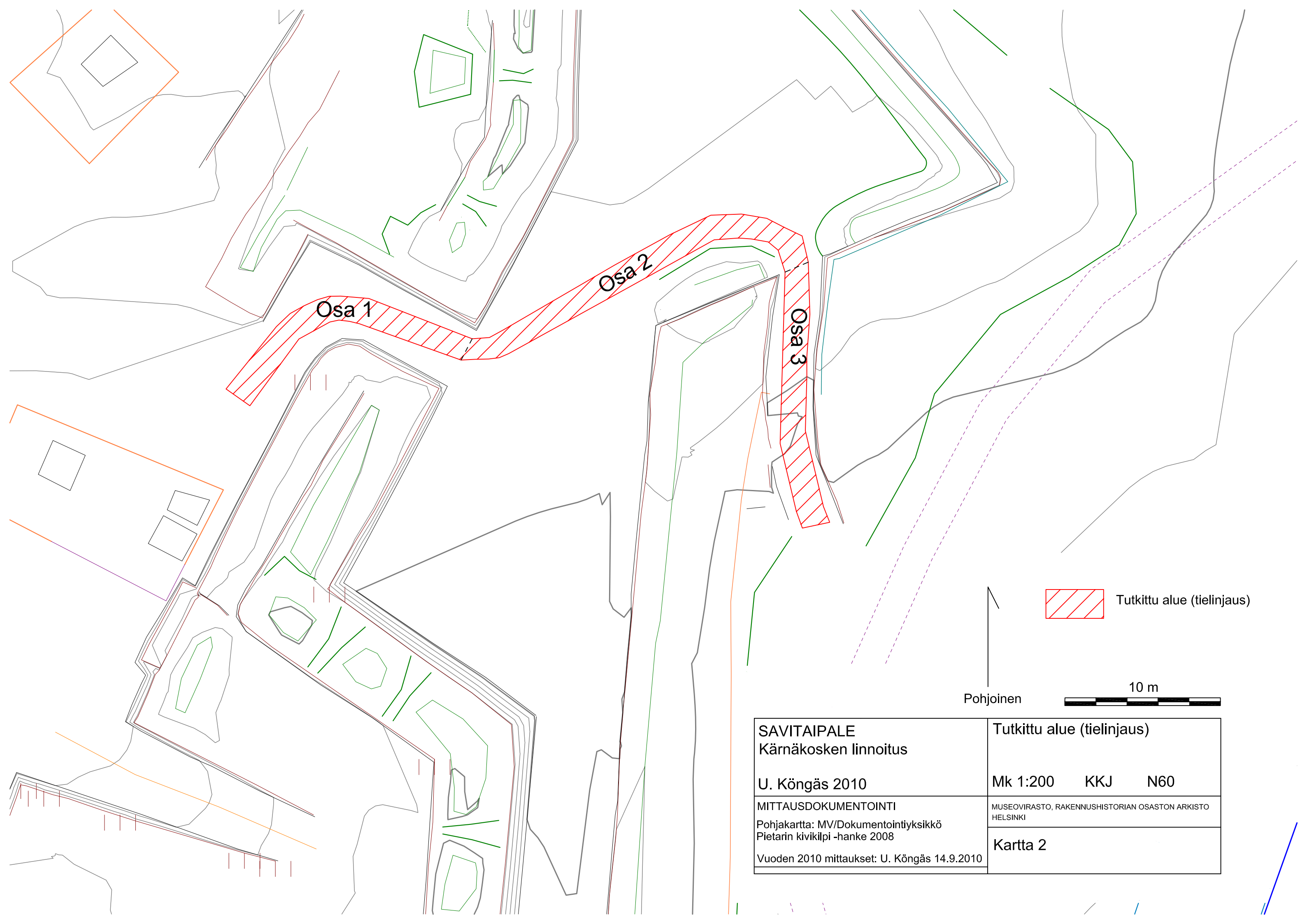

Tutkittu alue (tielinjaus)

40 m

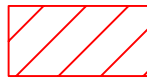
SAVITAIPALE Kärnäkosken linnoitus	Yleiskartta		
U.Köngäs 2010	Mk 1:1000	KKJ	N60
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta: MV/Dokumentointiyksikkö, Pietarin kivikilpi -hanke 2008 Vuoden 2010 mittaukset: U. Köngäs 14.9.2010	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI		
	Kartta 1		

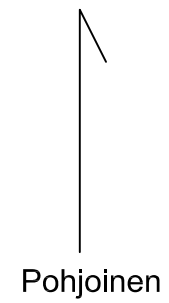
Osa 1

Osa 2

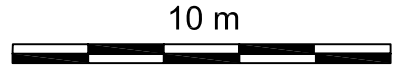
Osa 3

Tutkittu alue (tielinjaus)

Pohjoinen

10 m

SAVITAIPALE Kärnäkosken linnoitus	Tutkittu alue (tielinjaus)		
U. Köngäs 2010	Mk 1:200	KKJ	N60
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta: MV/Dokumentointiyksikkö Pietarin kivikilpi -hanke 2008	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI		
Vuoden 2010 mittaukset: U. Köngäs 14.9.2010	Kartta 2		